

**VESTFOLD OG
TELEMARK**
fylkeskommune

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Vår dato 07.05.2019
Deres dato
Vår referanse 19/00121-3
Deres referanse

NTP 2022-2033 - Hovedutfordringer på transportområdet i Vestfold og Telemark

Det vises til invitasjonen fra Samferdselsdepartementet av 18. februar 2019 til å komme med innspill om hovedutfordringer på transportområdet i Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Det er valgt å fokusere på fem hovedområder hvor Vestfold og Telemark står overfor store utfordringer:

Hovedutfordring 1: Trafikksikker, bærekraftig og effektiv transport av varer/gods og tjenester

Osloregionen har sprenget kapasitet på havner og tilstøtende logistikkarealer. Vi mener vår region kan avlaste Osloregionen. Vestfold og Telemark kan bli et logistikkenter for hele Østlandet. Det krever at kapasitet på vei og bane må økes. Å redusere avstandskostnader og sikre fremkommelighet for næringstransporten er en av våre største utfordringer.

Det er også stor utveksling av varer og gods mellom Vestlandet og vår region (Østlandet). Det er derfor viktig å sikre vintresikre og mer miljøvennlige løsninger for transporten mellom disse markedene. Gode koblinger mellom transport på sjø, bane og veg er viktig for videre regional utvikling og vekst i regionen.

Regionen er også avhengig av gode forbindelses inn- og ut av fylket, samt internasjonale forbindelser over Sandefjord Lufthavn Torp, Larvik havn og Grenland havn. Sandefjord Lufthavn Torp er av stor regional betydning. Flyplassen er ikke en del av Avinorsystemet, og må derfor få langsiktige og gode rammebetingelser som gjør at flyplassen kan fortsette sin positive utvikling. Det er dessuten viktig å besørge en effektiv vegforbindelse til lufthavnen.

Hovedutfordring 2: Persontransport og ujevnt bosettingsmønster

Bosettingsmønstret i regionen er svært variert med tanke på tetthet og bærekraft. Om lag 75% av befolkningen bor i beltet langs kysten av Vestfold og Telemark. Her ligger byene som perler på en snor. Vi har utfordringer med å unngå nedbygging av verdifulle arealer i de tette bebodde områdene. Befolkningen i disse områdene vokser og dermed også transportomfanget. Det er derfor svært viktig å legge til rette for at så mange som mulig kan reise kollektivt, sykle eller gå til sine daglige gjøremål. Dette vil også bidra til å frigjøre kapasitet på vegnettet til nødvendig vare- og godstransport. Det er en stor økonomisk utfordring å opprettholde og utvikle det lokale

Postadresse:	Besøksadresse:	Sentralbord	Foretaksregisteret: 821 227 062
Postboks 2844	Fylkesbakken 10, Skien	Fylkeshuset i Telemark: 35 91 70 00	post.vtfylke@t-fk.no
3702 Skien	Svend Foynsgate 9, Tønsberg	Fylkeshuset i Vestfold: 33 34 40 00	www.vtfylke.no

kollektivtilbudet. Det er også store kapasitetsutfordringer, behov for kortere reisetid og større forutsigbarhet knyttet til persontransporten på jernbanen. Jernbanen er ryggraden i transportsystemet, og er avgjørende for å utvikle et felles bo- og arbeidsmarked, både internt i regionen og mot Osloområdet. Forsinkelser i utbygging av Intercity er en betydelig utfordring for byene som er direkte berørt, der planlagt byutvikling og arealplanlegging er satt på vent.

I den øvrige delen av det nye fylket Vestfold og Telemark er bosettingsmønsteret annerledes. Utfordringen her er å sikre at bosetting og mer stedbundne næringer (herunder turisme og annen næringsvirksomhet i tillegg til landbruket) har gode transportårer hele året. I disse delene av fylket er det stort potensiale for befolkningsvekst og næringsutvikling.

Hovedutfordring 3: Teknologi – hindringer, hva må til?

Det er store forventninger til at nye mobilitetsløsninger og intelligente transportsystemer skal kunne bidra til å oppnå mål om effektiv, sikker og bærekraftig transport. Skal fylkeskommunene være i stand til å være pro-aktiv og ta i bruk de nye løsningene, forutsettes at nasjonale myndigheter etablerer gode rammevilkår og finansiering av både utvikling og testing i de regionale transportsystemene.

Vi mener det må satses på miljøer som er langt fremme i forskning og i å ta i bruk ny teknologi. Gode eksempler på dette er Herøya med autonom logistikkhåndtering (Yara Birkeland) og helautomatisk terminal og næringspark, og grossistbedriften ASKO i Sande. På begge steder benyttes sjøveien med utslippsfrie autonome farkoster. Universitetet i Sørøst-Norge, med høyteknologimiljøene i Horten, Porsgrunn og Notodden-Kongsbergområdet, er ledende internasjonalt og i front på utvikling og testing av ny teknologi.

Industrial Green tech fikk i november 2018 tildelt status som arena-klynge, og har en ambisjon om å gjøre industrien i Grenland klimapositiv. Lykkes man med dette, vil man redusere Co2 utslippene med 2,6 mill. tonn, tilsvarende 14 ganger de totale utslippene fra alle fossildrevne kjøretøy i det samme området. Skal man lykkes må også infrastruktur kobles til ambisjonen.

Vi ønsker å bidra – være en HUB for utvikling av ny teknologi og ta en nasjonal og internasjonal rolle i det grønne skiftet i samarbeid med sentrale myndigheter.

Hovedutfordring 4: Nødvendig fornyelse av Drift og Vedlikehold av fylkesvei – mer vei for pengene

De siste årenes utvikling gir klare signaler om et drift og vedlikeholdsmarked som ikke fungerer. Dette topper seg med manglende konkurranse og en kraftig prisvekst på årets anbudskonkurranser. Uten en betydelig omlegging av dagens regime vil kostnadsøkning på nye og etablerte kontrakter gi en sterk begrensning i fylkets handlingsfrihet i mange år fremover.

Med et etterslep i størrelsesorden 500 millioner kroner per år på vedlikehold av fylkesveiene i det nye fylket, vil en ytterligere økning av kostnadene til drift av veinettet kunne forsterke forfallet av veinettet.

Gjennom fylkeskommunens forsterkede samfunnsutviklerrolle vil hovedutfordringen blant annet være å få mer vei for pengene og samtidig bidra til å stimulere det lokale næringslivet til å utvikle kompetanse og leveringskapasitet til å ta på seg et større ansvar for drift av lokalt veinett. Nye

**VESTFOLD OG
TELEMARK**
fylkeskommune

samarbeidsformer med utgangspunkt i forenkling og utnyttelse av ny teknologi og løsninger vil skape nye muligheter.

Det er derfor med stigende bekymring vi oppfatter signalene fra det pågående arbeidet med å utrede nasjonale føringer for fylkesveinettet. For videre forvaltning og utvikling av fylkesveinettet i regionen vil det være avgjørende at staten gjennom forskrifter ikke begrenser handlingsrommet til de nye fylkene. Nye forskrifter må gi rom for å tenke nytt og innovativt om fremtidige løsninger og ressursbruk.

Hovedutfordring 5: Rammebetingelser fra staten

Flere av våre mellomstore byregioner er kraftsentre for innovasjon og verdiskaping. Stortingsmelding 18 (2016-2017) om bærekraftige byer og sterke distrikt peker på behovet for en bypolitikk som er tilpasset byregionenes ulike forutsetninger og muligheter.

I dag er ni byregioner med i byveksttaleordningen. Norges 5. største byregionområde, Vestfoldbyen, er foreløpig ikke med i ordningen. Vestfold og Telemark ønsker å tenke nytt og kreativt omkring nye transportløsninger og fremtidsrettet mobilitet. Dette forutsetter et samspill med staten om felles strategi for å nå viktige nasjonale mål. For å få fullt utbytte av utbyggingen av Vestfoldbanen, med nye stasjoner i byområdene, må det følges opp av byutvikling og tiltak for gående, syklist og kollektivtrafikk.

Det økonomiske, statlige tilskuddet gjennom byveksttaler må utvides slik at det også kan gjelde flere mellomstore byer. Dette vil være grunnleggende for å motivere og finansiere transportløsninger som bygger opp om nullvekstmålet og overgang til gange, sykkel og kollektivtrafikk.

Med vennlig hilsen

Rune Hogsnes
Leder for Fellesnemnda

Sven Tore Løkslid
Nestleder for Fellesnemnda

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Fylkesbakken 10, Skien
Svend Foynsgate 9,
Tønsberg

Sentralbord
Fylkeshuset i Telemark: 35 91 70 00
Fylkeshuset i Vestfold: 33 34 40 00

Foretaksregisteret: 821 227 062
post.vtfylke@t-fk.no
www.vtfylke.no

**VESTFOLD OG
TELEMARK**
fylkeskommune

Vår dato 07.05.2019
Vår referanse 19/00121-3

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Samferdselsdepartementet		Postboks 8010 Dep	0030 OSLO

Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Fylkesbakken 10, Skien
Svend Foynsgate 9,
Tønsberg

Sentralbord
Fylkeshuset i Telemark: 35 91 70 00
Fylkeshuset i Vestfold: 33 34 40 00

Foretaksregisteret: 821 227 062
post.vtfylke@t-fk.no
www.vtfylke.no